

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja trikrat na teden, vtorok, četrtek in soboto, ter velja po pošti prejeman, ali v Mariboru s pošiljanjem na dom, za celo leto 10 gold., za pol leta 5 gold., za četrt leta 2 gold. 60 kr. — Za oznanila se plačuje od navadne četristopne vrste 6 kr. če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr. če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska. Vsakokrat se plača štempelj za 30 kr. — Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Mariboru, v koroški ulici hišn. štev. 220. Opravništvo, na ktero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v tiskarnici: F. Skaza in dr., v koroški ulici hišn. št. 229.

Pred volitvami.

Prvotne volitve so z denašnjim dnevom pov sod opravljene, torej prvi del volilnege boja zvršen. Predno izdamo prihodnji list, znane bodo že tudi volitve poslanec za kmetske okraje. Vsak rodo ljub naj svoje mesto izpolne, naj bode delaven do zadnjega trenutka.

Kajti treba nam je, da se hrabno držimo do zadnjega. Naši nasprotniki niso še nikdar tako vse žile napeli proti nam kakor ravno zdaj. Čutijo, da jim gre za obstanek, zato se jih je cele roje vsulo iz mest in trgov po deželi. Pod lažnjivimi gesli so imeli povsod svoje nemškatarske kandidate kot volilne može pripravljene, ktere so mnogo kje vrinili.

Najhujši in najškodljivejši protivnik pak nam je bil naš priatelj — vlada, posredno po svojih organih. Po nekterih okrajih so c. kr. uradniki javno in brez strahu delali na vse načine protiv nam, skoro povsod pak skrivno. Tako je resnično, kar nam priatelj piše, poročevanje o sovražni delavnosti uradništva, da „nam vlada jemlje z obema rokama, kar nam z eno daje.“ Vse zanašanje, da nas bode vlada vsaj z neutralnostjo svojih organov podpirala, po teh izkustvih ni na mestu, in zato velja zanesti se na lastno moč in v marljivem delu vstrajati do odločitve.

In če ostane vsak domoljub do zadnjega odvažen, upamo da boderemo mogli v prihodnjem listu naznanjati narodno zmago na vsej liniji.

Ta zmaga bode tem sijanjnejša, ker bode zmaga proti vlasti t. j. proti vsem vladnim organom, ki skrivaj in (kolikor morejo in si upajo) tudi javno niso še nikdar tako zagrizneno rovali proti nam, ko zdaj; tem sijajniša, ker so prusački ustavoverci in nemškutarji podpirani z veliko obilico denarjev, bog ve od kod prišlih, zdaj delovali z energijo, kakoršne še nismo videli.

Naj pade kocka kakor pade, še ni vseh dni večer — Slovenci ne udajmo se!

Domače in slovanske novosti.

— Iz Ptuja se nam telegrašira; Pri sv. Marku je izmed 6 volilcev 5 narodnih, med temi Herman sam voljen za volilca. Pri sv. Marjeti so 7 volilci, 4 gotovo za Hermana. Stvar torej dobro stoji.

— C. kr. mariborski okrajni glavar Seeder se obnaša in ravna dozdaj vedno protivno slovenski stranki in dela javno in skrivaj za protivladna kandidata Seidla in Brandstetterja. Fakt navedemo po volitvi. Ravno tako njegovi komisarji n. pr. Finetti včeraj v Pesničkem dvoru.

— V Kamnici, kjer je kandidat Seidl župan, je predvčeranjem dobilo 18 oseb vabila pred sodnijo priti. Toži jih kakor že omenjeno Seidl, zavolje „punta.“ V Kamnici je vsled tega veliko razdraženje proti Seidlu.

— Kako živa je agitacija pri nas Slovencih na Štajerskem, se razvidi iz tega, da se je vneki občini na dan volitve udeležilo 3 beri: trije volilci a 12 beri: dvanajst agitatorjev. Kljubu veliki večini nemčurskih agitatorjev, so bili voljeni narodni volilni može.

— Črtico iz hrvatskega učiteljskega zobra nam piše slovenski učitelj: „V četrtek je bilo

prišlo po končanim banketu k Maksimiru krdelo slovenskih učiteljev v mesto okolo polu devetih zvečer. Pot jih je vodil mimo Jelačičevega spominka. Tam pred hrvatskim junakom so slovenski učitelji zapeli; brzo pride neki zagrebadski učitelj V. . . . e po imenu naproti, jih ustavi ter jim jamejako ozbiljno prigovarjati, naj se kar tiho razidejo, češ, da namerava vlada, kakor je on izvedel iz vladnih virov, takoj zabraniti nadaljnje zborovanje, ako bi se učitelji drznili tudi najnedolžne politično sapo izdihnit. Na to je eden vskliknil: Živio Jelačić! a v tem hipu se je čulo živo živžganje. To slišati so slov. učitelji užaljeni šli svojo pot naprej. Poročevalec tega je pozneje mnogo občil z imenovanim učiteljem, ter spoznal, da je vnet privrženec stranke Starčevičijanske. „V obče smo videli, da je starčevičianizma više nego treba, da je celo med učiteljstvom to gadje vsesovražno pleme zarodilo se. — Da so Starčevičjanci z magaronsko vlado „v politiki“ proti nam gostom v zvezi bili, to menda niti hrv. narodnjaki, katerim vso čast in poštenje, niso opazili. A ovim gadom kljubu je imel zbor vendar pravi slovanski značaj.

— V Belovaru, v zdaj razvojničeni hrvatski granici, je bil bivši dvorni kancelar Ivan Mažuranić kot kandidat hrv. narodne stranke enoglasno voljen za poslanca v hrvatski sabor.

Dopisi.

Iz Ljubljane, 31. avgusta. [Izv.-dop.] Samo ob sebi se razume, da zdaj z največjo pozornostjo v upu in strahom gledamo na vas Slovence na Štajerskem, žečeči vam sijajne zmage. Veselje naše bode veliko, ako nam brzojav prinese poročilo, da so Slovenci od Zidanega mosta do nemške meje ostali sebi in domovini zvesti.

Tudi za kranjski zbor bode treba volitev. Prejšni deželnki predsednik znani baron Konrad se je bil usilil v Idriji za poslanca. Ker je na naše občeno radovanje prestavljen v Gornje-Avstrijsko za c. kr. namestnika, odpovedal se je svojemu sedežu v deželnki zbornici — sicer precej kasno, pa vendar. Pri novi volitvi v Idriji bode zdaj trd boj. Meščani v Idriji so sicer narodni, ali uradniki prevladujejo. Torej zmerom stara šiba, ki nas povsod tepe — uradniki!

Ravno tako sta po odstopu Klunovem in Wuzbachovem dva poslanca v velikem posestvu voliti. Denašnja „Laibachera“ prinaša zato zapisnik volilcev velikega posestva. Sicer sta slučajno prvi (Ahačič) in zadnji (baron Coiz) v tem zapisniku narodnjaka ali v celoti bi našel komaj tretjino narodnjakov. Volili bodo torej 12. sept. najbrž zopet dva iz nemško-ščuvajsko-birokratične stranke; kakor „Nov.“ poročajo je celo sivi birokrat Lažan izbran. No, ein schelm der mehr gibt als er hat. Lepo bi pač bilo, da bi naši grajščaki in velikaši ne stavili se v protivje z narodom, med katerim žive, in če ne bodo tega storili, naj si nasledke sami pripičejo.

Iz Ljubljane, (Izv. dop.) 27. avgusta je arangiral gosp. Deisinger in še drugi gospodje v Škofiji loki na vrtu „Vincerje“ sijajno veselico.

Glavni osnovaleci in ravnatelji te veselice so si mnogo prizadevali, da bi postala veselica lepa

in dobro obiskovana. Prijazno so vabili Ljubljane, Krajančane in sploh gospode iz bližne Ložke okolice; naročili so izvrstno vojaško godbo, polka grof Huyn, in pozabili tudi niso prostor „Vincerje“ primerno olepšati se zastavami itd. in vse drugo potrebno preskrbeti.

Uže poprej, ko še ni bilo železne eeste, so Ljubljane kaj radi zahajali v prijazno Loko, še bolj gredo pa zdaj tje, ko jih železnica tako pripravno ob pol 3 popoldne odpelje in po 10 uri zvečer zopet pripelje, kajti vožnja je vabljiva, narača vse skozi je jako lepa, v Loki so poštene in pripravne gostilnice, ljudstvo je pripravno in — do malih izjemkov — narodno.

V Loki je mnogov mestjanov, ki slovē za prave domoljube, zanesljive narodnjake in pametne može. Pri volitvi za deželnki zbor so Ločani volili narodnega poslanca gosp. Jugovica.

Čudno se mi je toraj zrelo, da med tem, ko so bile „Vincerje“ prav bogato kinčane s raznimi zastavami itd., ni bilo niti ene narodne zastave ugledati.

Vrnem se do prijatelja, ki je spoštojan Ložki mestjan, popolnoma neodvisen in narodeu mož, in je, kakor je bilo videti, tudi soravnatelj veselice z vprašanjem po uzroku taki prikazni, ter izvede da je do poleg pač vihrala narodna zastava, da se je pa morala skriti po zapovedbi gosp. Pogačnika!!

Dasiravno se mi je to skor neverjetno zdele, vendar sem se potem prepričal, da je tako res.

Gospod Pogačnik z Tržiča doma, voditelj male fužine v „Škofiji“ blizu 2 uri od „Loke“ je prišel, zapovedal, in narodna zastava se je zvila in položila v samoto.

Nevem, ali je trinog Ložki gosp. Pogačnik osobno izvršil svojo željo, ali so mu vreditelji veselice hiteli ustreči, da se je pa zgodila to je go tovo, in to je nesramno arogantno, in utespametno.

Od več strani še je čulo grozenje nad gosp. Pogačnikom in brez taknem ravnjanjem arangerjev.

Ne samo gospodski gosti, ampak tudi prosti ljudje z „Ložke“ okolice so grajali sramotno dejanje gosp. Pogačnikov in njegovih pomagačev.

Gospá nekega bolj na nemško visečega uradnika v Loki je zarudela, ko je zvedela, da se je narodna zastava odstranila.

Ta ženska jeza gospodje arangerji, ta Vam očita Vaša strahopetnost in nepotrebno ozirnost nasproti arogantnemu Pogačniku.

Sploh človek ne razume, kaj ima Pogačnik gledé zastave govoriti, zakaj ga Vi poslušate itd.

Skrbite tedaj, da se bo drugokrat, kadar bo Pogačnik kaj enacega zahteval, moral umakniti on in to brž, nikdar pa zastava.

Drugokrat se obnašajte pogumno in možato, kakor se spodobi in potem Vas še mnogokrat kot gosti obiščemo.

Iz brežkega okraja, 31. avgusta. [Izv. dop.] (Nekaj o volitvah v brežkem okraju.) Prvotne volitve so pri nas končane, in smemo z veseljem zadovoljni biti. Precej velika večina volilnih mož je narodna in je med seboj toliko složna, da ne bo volila ovega Brežkega mestjana, kterege je tukašnja nemšurska stranka vkljup z graškimi nemškimi gospodi za kandidata postavila. Naši ljudji že precej dobro vedo, da je

ta nemčurski kandidat, g. Janeschitsch, med tistimi 6 leti, ko je že v Gradcu sedel kot deželni poslanec, zmerom plesal, kakor [so mu zagriseni nemški gospodi v Gradiču naživžgavali; vedo, da on ne bi maral za naše pravice, da bi tudi sedaj po suhem in po blatu hodil z onimi kateri nečejo sprave med narodi, kateri so zadnja leta Avstrijo že spravili v velik nemir in nesrečo, in kateri delajo — hoté ali ne hoté — na to, da Avstrija razpade.

Nek capin piše sicer iz Brežkega v „Tagespošto,“ da reč stoji v sodnijskem Brežkem okraji prav dobro za zagriseno „ustavoverno“ stran, posebno tudi pravi, da se je med 7 volilnimi moži iz Dobovske župnije samo volil jeden od „klerikalne“ t. j. narodne stranke; vendar je to laž. Izmed onih 7 volilnih mož so trije stanovitni narodnjaki, in če dva druga izmed njih sta bolj naša konjihova. Pravi ta nemčurski dopisun dalje, da so se narodnjaki neki nesramno usilili s svojo agitacijo! — Naj se ogledajo tisti Brežčani, v katerem imenu ta dopisun piše. Tri dni zaporedoma sta se tukajšnji lekar Schnidarschitsch, in srenjski pisar Pototschnigg vozila po vseh Doboske župnije. Trikrat sta bila v vasi Mihaljevski, sta grdila tam našo reč in naše narodnjake, in sta celo denar ponujala tamkaj, vendar so Mihaljevčani jednoglasno volili dr. Josipa Serneca, ki je samo enkrat bil pri njih da jim je narodno idejo razjasnil. V ovih dveh vseh pa, kjer sta bila izvoljena dva nam sovražna mestjana, so zmagali samo z vinom, z smodkami in s tem, da jim je eksekucijo ustavil jeden mestjan, ktemu so tamkajšni prebivalci večidel dolžni po nekaj goldinarjev.

Iz sredstev, katerih rabi ena in druga stranka pri agitaciji, se najbolj vidi, kje je pravica. Ovi rabijo materialne pripomočke in obrekovanje. (Največ so rekli pri kmetih, da mi, slovenska stranka, hočemo tlako nazaj spraviti, to smo sami slišali) mi pa jim razlagamo narodno idejo, naše potrebe ter jim na roke dajemo pripomočke, da se zavedajo narodnosti in si pospešujejo gospodarstvo. Celo pretepanje so obetali ti „kulturtürken“! Da nas hočejo z lažmi pri ljudstvu očrtniti, kaže dovolj, ka imamo pri nepokvarjenem ljudstvu zaupanje in zaslombo proti vsem njihovim prevzetnim namenom. Da bodeta pa Vi, lastnik padovanske oslovske kože in Vaš dopetnik „winkelstrüber“ Pototschnigg, kterega menda gosp. okrajni sodnik še zato nadkriluje, ker ga je kot bivši c. k. kancelist zmirom imenoval „bežinogec“ in „tihotapec“ — svoje korajže nekoliko prodala, zato skrbita sama, a zadnji naj se spomni svoje mnogobrojne nedolžne rodbine. En volilec.

Iz Laškega trga. 31. avgusta. [Izv. dop.] Ker si ta klika nemčurjev v našem trgu ne ve drugače pomagati, da bi pri prihodnji volitvi zmagal, je na oklicih, ktere je centralni volilni odbor v Mariboru razposlal, imena narodnih kandidatov izbrisala in na njihovo mesto imena nasprotnih kandidatov prilepila. Pa to brez značajno dejanje jim gotovo ne bode v korist, kajti naši volilni možje so že dosti zavedni, da se ne bodo v zanjke, koje jim s tem naši nemčurji stavijo, uloviti dali.

Pri volitvi volilnih mož v Jurjevem kloštru, kjer je domačija „Valuškega Matička“, je neka tropa Celjanov že dva dni pred volitvijo agitirala. Na kakov način so agitirali ti ljudje, to je že smešno. Rekli so namreč kmetom, da bosta narodna poslance, ako bi izvoljena bila (kar pa je že gotovo), v deželnem zboru za desetino in roboto glasovala. Pa vse to jim ne bode nič hasnilo, kajti v celem Laškem okraji so, razen Jurjevega kloštra, sami narodnjaki izvoljeni, ki bodo kakor en mož za dr. J. Vošnjaka in dr. Dominkuša glasovali. Dan se pa zmirom bolje približuje, ko bode Wretschko s pesnikom rekel: „Moj up je šel po vodi“. Mi pa bodemo vskliknili: Živila naša poslance dr. J. Vošnjak in dr. Dominkuš.“

Iz Jarenine. 1. septembra. [Izv. dop.] (Naši Velikonemci.) — V četrtek so se v Jarenini volitve vrstile in so v narodnem smislu izpadle. To so naši prusomani, tujei večidel, ki si dozdevajo, da so poklicani naš narod osrečiti, se ve da z velikonemško svojo kulturo brž opazili in se na vse kriplje pripravljali, da bi saj v eni srenji, kjer se dva volilna moža volita, prodri. Na mesto, da bi se volitve za občino „Pesniški dvor“ na nevtralnem kraju bile dokončale, so naši prusomani sebi ugodnejši kraj izbrali ter v krčmi nekega prusofilskega moža volitev za omenjeno občino vršili. Se ve da, da mariborski liberalci in privrženci Seidl-Brandstetterjevi niso bili nevedni, da se tu morda za jihove namene ugodna volitev doseči da, in glej celi voz mariborskih Velikonemcev pridrda in gospodiči začno temno gledati narodne agitatorje, kateri so za dobro reč vneti, svoje volilce na kraj volitve spremili. Nemčurji videči, da reč njihova neče napredovati, se strašno širokoustijo in naše vrle narodne može očitno zasmehujejo. Ker so pred poldnem svojo pravo narodnost po volitvah svojih skazali, so jih tukaj napadali z besedami: „die windischen Bauern, wann werden sie g'scheidter werden.“ „das ist das wahre Pfaffennest“ Eden rojen Jareninčan

se je celo jezil, ker ga je mati med takimi „bedaki“ na svet spravila. Narodni možje! Saj poznate vaše nasprotnike, naj sami sodijo ali po pravici vas črnijo. Ker se nemškemu žrelu nočete vdati, vas zasmehujejo iu sramotijo! Ali pustite jih, pride čas ko jim spet boste dobri ali takrat mu počažite figo in naj svojo kulturo med svoje mestjane trosi, pa ne med vas, ki pametno mislite, stare vaše navade kot Slovenci visoko spoštuje. Naš propad se je po krivici zgodil saj veste, da so v volilnem zapisniku šušmarje imeli zapisane, nekih vrlih kmetov pa še klicali niso, kar predstojnik brž časa nima se v razmerah ogledat kake so ali bolje rečem ker ste vi tem vašim zatiralcem le „dumme windische Bauren,“ ki ne gredó nemčurskim ptičem na limanice.

Narodnjak.

Iz Celja. 30. Augusta. (Izv. dop.) S kom agitirajo nemškutarji in kakó proti nam, kaže sledče vsem učiteljem poslano pismo. Menim da ne bo napak ako ga v originalu vsega natisnete, ker je podučno za naše prihodnje ravnanje: Euer Wohlgeboren! Sicherlich eine der grüsten Errungenschaften unserer kaum aufstauenden Verfassung sind die mit so vielen Schwierigkeiten berathenen Schulgesetze. Der ehrenwerthe Lehrerstand hat hiedurch in jeder Richtung eine Achtung und in materieller Beziehung eine Selbständigkeit erlangt, wie dies kaum in einem anderen Reiche stattfinden kann; es ist daher natürlich, dass die Klerikalen, denen hiedurch die Herrschaft benommen wurde, alle Mitteln in Bewegung setzen werden, die ihnen abhanden gekommene Herrschaft wieder zur Geltung zu bringen.

Anlass hiezu geben die Neuwahlen, welche man im clerical-feudalen Sinne durchzubringen versucht, — der Lehrer, der Erzieher des Volkes soll nun wieder Messnerknecht werden, derselbe soll, wenn er sich in die Laune eines egoistischen Priesters nicht fügen will, wieder an dem Hungertuche nagen, wie es sich leider nur zu häufig bei seinen Vorfahren zutrug.

Dass es sich grösstentheils um dies handelt, zeigen eben die Versuche unseres Ministeriums „Hohenwart und Jireček“ welches den Durchführungen unserer liberalen Volksschulgesetze die **grösstmöglichsten** Schwierigkeiten in Wege setzte. Ueberzeugt, dass nur ein freier von jedem klerikalen Drucke emancipirter Lehrerstand seinem hochwichtigen Berufe, „das Volk zu bilden“ entsprechen kann und dass jedwede Alterirung der Schulgesetze Sie, und Ihre Familie in materieller Rücksicht auf das empfindliche schädigen würde, glaubt das

Listek.

Francozi pred Reko 6. julija 1859 in zanimiv izrek ranjcega nemškega „bunda.“

Spisal M. Mihaljev.

Znano je čestitim bralcem Vašega za vztrjanje naše narodne borbe in budenje misli o zedinjenji Slovenije mnogozaslužnega lista, d sta se brž v začetku 1859. leta očitno — kakor popred skrivši — zdaj padli Napoleon III. in Viktor Emanuel na kopnem in morji za boj proti Avstriji pripravljalna in silno oboroževala. Laški upor je sicer Avstrija 1848—49 ugasila, ali s tem je bilo plamen udušen, žrjavica je pod pepelom naprej stela, ta se je v strašni vojskini obliku, ki je celo Avstrijo omajala, 1859 zopet pokazal, kar so zdravi politični videči že pred videli in prerokovali, da, kakor hitro bodo maršal grof Radecki, po vsej pravici „oče“ svojih vojščakov imenovan, oči zatisnil, bodeta imenovana vladarja z vojsko proti absolutno vladajoči Avstriji vstala, z namero je Lombardo-beneško kraljestvo siloma odtrgati. Dunajski vladarski shod 1815 je namreč Avstriji ono kraljestvo za odškodovanje Belgije in nizozemskih pokrajin izročil. Da dunajski shod iz absolutnih vladarjev in njih zvitih diplomatov se stavljen ni nič stalnega stvaril, niti stvariti mogel,

niti hotel, to so zdravi politikarji svetu prerokovali, mogel je tem manj, ker se ni na voljo različnih narodov prav nič oziral, ampak je, kakor se je Napoleon I. na otoku sv. Helene izrazil, ravnal z narodi po priliki, kakor ravna pastir z svojo brezvoljno čedo ali trgovcem s svojim trgovskim blagom. Ker dunajski vhod ni gledal na mnenje in voljo različnih narodov mogel je kmalu izkusiti, da narodi niso enaki brezvoljni čedi ali trgovskemu blagu, ampak da imajo samostalno voljo s ktero je treba pri zdrževanju in razdruževanju različnih narodnosti poštovati in skrbeti, da so jim po pravu in mogočnosti ustrezata. Naj manj se je pa imenovani shod na osobnosti in potrebe manj omiknih tlačenih narodov oziral, in v teh vrsto smo spadali žalibog tudi mi Slovenci in drugi austrijski in neaustrijski Slovani razen onih silne države belega Cara. Nemci so bili s svojimi 58 državami in državicami ukljub ustavljenju nemško zveze od leta do leta nezadovoljni, češ, da so zato razdeljeni, da služijo le v prid raznim vladarskim rodbinam po načinu, kakor pase in rabi pastir svojo čedo le zato, da mu daje mleko, sir, volno in meso. Nemški „bund“ z vso svojo državo in vojaško ustavo je bil nemškemu narodu zoper, ker se je vsled tega moral gibati kot mrtvi stroj ali mašina. Tej nezadovoljnosti liberalnih Nemcov je bilo tudi krivo to, da, kadar se je o Nemčiji

govorilo, se je poudarjalo le dve velevlasti, namreč po krivem nemško imenovanu Avstrijo in Prusijo. Posebno so bile male in srednje države proti zvezni ustavi ter zastonj so tim nezadovoljnem avstrijski in pruski diplomati izrečno odgovarjali: „Premislite vendar, da se ni od treh vekov sem za nemško edinost toliko storilo, kot z ustanovljenjem nemške zveze na dunajskem shodu, in da se zarad zedinjenih moči Nemčije ne bode inozemstvo tisto napadati predrnilo, za kar se imamo vojaški zvezni sili zahvaliti; da Avstrija in Prusija posamezno bolj unanjim vlastim imponiruje, kot popred celo sv. rimsко-nemško carstvo; je li tedaj tolika nesreča za narod, ktere le nevednež, kakor v prirodi tako v življenju narodov, ceniti ne ve. Ali zdajci jim odgovorijo po pravem ne umetnem zedinjenju hrepeneči rodoljubi, prav bistroumno:“

„Da je Avstrija velevlast, to vemo in ravno tako tudi, da se samo sebe ne motri in ne vede toliko kot nemška ampak kot evropska vlast. Prusija ni velevlast, ampak le ruska reponositeljica, kajti sicer bi si bila že davno druge pota odprla, ter bi na zemljevidu drugačno podobo imela nego podobo razcapane obleke. Silno mirno moč vilo dobro poznamo, pa drugo ime ima stanovitost,

liberale Wahl-Comite in Zilli der sichersten Hoffnung Raum zu geben, dass Sie Nichts unversucht lassen werden, Alles aufzubiehen, und die Neuwahlen im liberalen Sinne durchzubringen.

Cilli, 24. August 1871.

Für das liberale Wahlcomité:
Anton Lassnik, Obmann. Josef Rakusch.

Iz Celja. 30. avg. (Kako g. Schönwetter skribi za vladni nasprotne kandidate.) Naj bi se nihče ne čudil, ako pri prihodni volitvi 4. septembra volilni možje celjske okolice za naše nasprotnike glasujejo. Moram svetu naznani, kako so se oni izvolili. 21. t. m. prišel je ukaz na županstvo celjske okolice, de 24. popoldan ob 3 uri bo volitev volilnih mož; zato se naj nemudoma vsi, ki imajo pravico voliti, povabijo. 22. napiše za župana svetovavec soseske Levitsch, nemška povabila, ter jih razpošlje v posamesne vesi, da se dotičnim posestnikom oddajo. Nekteri so dobili te pozive 23., drugi šele 24. malo prej, ko bi bili imeli že voliti iti. Razen tega moram omeniti, da je po vseh vesih več lastnikov, koji po 20, 30 ali še celo več goldinarjev davkov plačujejo na leto in nihče jih ni k volitvi povabil. Imena, ako drago, poznej naznam. Potakem način se je zgodilo, da je le 21 volilcev se sešlo, saj povič, ker je bilo nemško povabilo, možje niso vedeli, zakaj bi imeli voliti, in še povabljeni so izostali, drugi, ker so poziv prepozno dobili, niso mogli več svojih delavev zapustiti ali jih celo doma ni bilo; tretji pa če ravno imajo pravico voliti, so bili izpuščeni. Prišli so po večem krčmarji iz naše okolice in so iz med svoje srede izvolili 4 krčmarje: Sluga, Zajeca, Levičnika in Jakliča, in dva kmeta, župana Antona Mravljaka in svetovalca Jurja Lipovšeka. Da krčmarji pri Celji, h ktem naši nemškutarji pit hodijo, narodno volili ne bodo, je gotovo in ni se čuditi ako še priprtega kmeta naši nasprotniki na limance dobijo, ker že pretečeno nedeljo so kmečki fantje obilno priporočeb za Vrečkota in Poseka na dom prinesli. Volitev za celjsko okolico po takem postavno ni veljavna, bi se morala ovreči, ako ravno njo je vodil g. komisar Komac. V potrjenje pisanega imate nemški poziv priložen.*

Celjan.

Iz Celja. 31. avgusta. [Izv. dop.] Ako ima celjski „verfassungsverein“ toliko časa, da pred volitvijo lehko pisma na kraje razpošlja, kjer je volitev volilnih mož, in še natanko uro pové, mora imeti dober vir iz katerega povzema. Tu vam tako pismo pošljem za dokaz. Glasí se: „Das vom hiesigen Verfassungsvereine

* Nemški poziv imamo v rokah.

Uredn.

gewählte liberale Wahlemité ersucht Sie höflichst im Interesse unserer Partei bei der am 28. August um 8 Uhr Vormittag in Prassberg stattfindenden Wahl der Wahlmänner ganz gewiss zu erscheinen, und alles aufzubiehen, damit sowohl Sie hochverehrter Herr, als auch Ihre Gesinnungsgenossen Wahlmänner werden. Cilli am 23. August 1871. Für das liberale Wahlemité in Cilli:

Josef Rakusch.

Schönweter je postavil za vladnega komisarja pri volitvi, ki bo denes popoldne na Ponki Poseka, protivladnega kandidata, nemčurjev! Ali ni to pristransko? Čudno je zelo da sme okrajni glavar tako počenjati. Vlada ne odstrani mož, kateri tako zoper postave delajo.

Iz Trbovelj. 31. avgusta. [Izv. dop.] Naše volitve so končane, Trbovlje si je svoj stari greh izmilo, kajti pri včerajšnjih volitvah izvolili so si Trbovljci sedem narodnih mož, kateri bodo stali ko skala za naše narodne poslanke.

Lansko leto smo imeli voliti samo štiri volilne mož, a letos so nam jih dali sedem, to pa menda za to, ker smo lani nasprotno volili in so misili da bomo letos zopet. Ali letos jim je spodletelo, kajti oni so obračali, Trbovljci so pa obrnili.

Agitacija je bila tako živahna, da še nikdar tako ne; posebno marljiva je bila nasprotna stranka, ktera je tudi prva začela delovati. Ne bom pa imenoval imen tako delavnih gospodov, mogoče da bi še stem uzročeval, da bi potem naših naspotnikov kdo še kak zlati križec dobil od Bismarcka ali „fotra“ Viljema.

Ker je bila nasprotna stranka tako delavna, razvidno je da tudi mi nismo rok križem držali.

Posebna zasluga pri tej veličastni zmagi gre gotovo gosp. župniku Matiju Stagoju, kteri je narodne pravice pogumno branil, in nasprotnika čvrsto pobijal. Tudi gosp. Matija Plavšak je pri volitvah pokazal svoje narodno pešteno srce. Toraj v imenu trbovljkih kmečkih volivcev kličem vama: živel!

Ravno tako srečno se je vršila volitev pri sv. Jakobu v Dolu; izvoljen je tamošnji župnik gosp. Anton Žičkar, narodnjak z dušo in telom.

Iz Zreč. 29. avg. [Izv.-dop.] Denes je bila tukaj volitev volilnih mož. Pravico voliti je imelo 54 k volitvi jih je prišlo 47, izvoljena sta Valent. Rušnik in Peter Dobnik, oba narodna in poštenjaka. Pri nas so udovice smelete le po pooblastilih voliti, v sosedni srenji Stranicah pa je komisar postavo tako razlagal, da morejo osebno voliti. Čudna edinost. C. kr. komisarji sami ljudstvo strašijo, da hoče naša narodna stranka desetino nazaj spraviti, in pa davke vikšati.

Kako moreje tako ljudstvo slespariti? Ali imajo od od zgorej tako povelje?

Iz Središča. 31. avgusta. [Izv. dop.] Središčanje! zopet imate priložnost svetu pokazati da ste in hočete biti Slovenci! Imate namreč dne 7. septembra volitev deželnega poslanca v Ptji za kterege vam je slovenski centralni volilni odbor v Mariboru g. dr. Ploja postavil. Kako da bo ti gospod pravice Slovencev zagovarjal in kako napredoval o našej svobodi in napredku, mi ni treba omeniti; bodite pa zagotovljeni da Vam boljšega poslanca nikdo postaviti ne more.

Pojdite tedaj Središčanje na dan volitve vsi, ako ste prijatelji Slovencev, sprave in pravičnosti med Slovenci in Nemci, volite ga enoglasno. Nedajte se motiti od nemčurskih ljudi, ki bodo vas plašili in z lažmi krmili ter zoper g. dr. Ploja govorili, bodite kakor skala in pokažite kaj ste. Že preteklo leto ste pokazali svoje slovansko odvažnost, tedaj tudi pri zdajni volitvi držite se kot možje!

Dragi Središčanje! več časti in poštenosti si ne morete zadobiti od vseh Slovencev kakor če boste poslanca, kteri vam je od slovenske strani postavljen v deželnini zbor spravili. Nikjer ni take priložnosti se zkazati kakor Slovence kot pri volitvi deželnega poslanca in posobno pri mestih in trgih, kjer je polno nemčurstva. Bodite toraj hrabri stražniki slovanski.

Vi pa Slovenci v Ormužu, Ljutomern, v Ptji in Rogatci, pomagajte vsi pri volitvi in zmaga bo gotova. Naj se Vam ne smili čas kterege bi zamudili in denar katerega bi izdali, kajti zdaj je kaj imeniten čas za nas Slovence. Tedaj recite enoglasno g. dr. Ploj naj bo naš poslanec!

M. R. . . .

Iz Planine. 28. avgusta. [Izvir.-dopis.] Kakor sem že v enem svojih dopisov omenil, je tukajšni kriminalrihtar Dev bivšega občinskega tajnika gosp. Antona Androjna obsodil na 48 ur zapora z enim postom, in sicer, ker je na javni cesti vrgel na tla nemški dopis še zmirom nemško uradujoče preiskovalne sodnije, tako da se je pod paragrafi stoječi hrbet sodniškega beriča moral pripogniti, da je mogel pobrati v Devovem smislu toliko zasramovanjo šrifto. V tej razsodbi pa deželno nadsodišče, kakor že mnogokrat s kriminalrihtarem Devom ni bilo edne misli, ampak kasiralo je famozno razsodbo prve instance in spoznalo zatoženca popolno nedolžnega. Mislim da si bo gospodine Dev to zapisal za uho ter si zapomnil, da pri deželnem nadsodišči pri razsojevanji ne prevladojo take strasti, kakor pri njem, in da ako on še tako suče in preobrača paragrafe, jim de-

brezvlnost, (beharrungsvermögen, vis inertiae) kakor se zove v pridosljaju; ta sila pristuje namreč skali ali drevesni kladi prav dobro, pa vse kar živi, kaže ravno stim svoje življenje, da se samo giba in premika ter ni treba še le čakati, da ga drugi s suvanjem gibati in sukati začnó, Nemcem se je znih mirno močjo ali brezvlnostjo ravno taka godilo, kakor priovednje naš stari prijatelj in zgodopivec Tacit o Kernskih; ti so bili visokočislani rod, dokler so pri tem ostali, da so sami zadeve svojega delokroga opravljati, po dolgem miru in dopadljivem počitku pa so oslabeli, ter imenováje jih popred dobre in pravične Kernske, so jih potem neumne in malodušne Kernske zvali. In kako nas zovejo Rusi? Ne pravijoli Francozi o človeku, ki ima oslovsko enakodusnost: „il est lâche comme un Allemand. (On pusti ravnati seboj kot Nemec) ktero ljudstvo zovejo na Engležkem „the most servil poeple“? (Najbolj brezobraženo, zavrženo ljudstvo, das niederrächtigste Volk?) Nemško govoreči Švicar neče, da se ga Nemcem prištava; severo-Amerikanec ima nemške naselnike (the dirty Dutschmem) za gnoj, za koristno reč svojega zemljišča in ga toliko tudi obrajta, sicer so mu pa ostudi in zaničljivi. In vendar so Nemci hrabri, marljivi, izvrstni v vedenosti umetnosti in obrtništvu, nabirajo jih za tuje vojske, za tuje vojaške ladje, za tuje delavnice, pa to se razume,

da ga rabijo le kot vožnega ali tovornega konja, ne pa da bi ga odlikovali. Vsega tega je politični klopčič (Rolle) kriv, kteri mu je le za igračo dan, in h tej ga sili zvezna ustava.“ Takšno je bilo mnenje v južni Nemčiji. Da je pa Nemčija in nemška zveza od 1815—1866 mnogo Avstriji v materialnem in duševnem razvitku škodila, ničesa pa koristila, nam pričujejo oni milioni forintov, vojskine priprave, streljivo in polki, ktere je Avstrija v nemške zvezne trdnjave pošiljala. Sčim je nek Nemčija in nemški „bund“ vse tě iz kravih žuljev avstrijskih narodov stisnjene dobrote povračat? Morda li v tim, da se ni leta 1848—1849 niti ena roka za obstanek že razpadajoče Avstrije vzdignila, ampak se je še njega razpada veselila, in ga delome clo pospešaval? Ali morda francoska laška vojska 1859. ko je vojskini razglasila pomoč in srca „nemških bratov“ trkal? Cesarev razglas 28. aprila 1859, je ostal v zveznih državah brezvsešen, brez odmeva. Le posamezni glasovi so se semterje slišali, da naj se Avstrije pomaga, da je lombardo-beneško kraljestvu cesarstvu ohraniti, samopridna dolžnost, češ, da je kraljestvo prednja dežela in predstraža velike Nemčije. Bachovi časniki so imenovali to vojsko: „Krieg gegen romanische und slavische Tendenzen.“ Tedaj slovanski polki so morali zopet za tuje nemške koristi in lastnemu razvitu u protivne težnje krv-

dreljati; ta blagor nam je nemška kultura prinesla. Nas je tedaj Avstrija le zato rabila, da bi jej kostanje iz žrjavice brekali. Proti naši občni volji so nas Slovence, Čehi in pruske Poljake nemškemu „bundu“ priklenili, da bi služili za podlagu tujčevi peti. Ravno to nas je šlezwig-holštanjska vojna 1864—66, kakor tudi osodepolna avstrijsko-pruska 1866, kjer ni šlo niti za ukupne avstrijske ampak za specifično nemške — saj tako so nemški listi po svetu trobiti, — ter izid je bil ta, da se je ta nenaravna vojska, v kateri se je toliko slovanske krvi v prid Prusije prelielo, na naj bolj sramotni način Avstriji končala; kajti niti Nemci, niti Ogori, še manj pa smo bili mi Slovani za tisto navdušeni, boriti se za nenaravno zvezo, da bi še dalje v trhnem okviru nemškega „bunda“ životarili. Pa namen teh vrstic ni bil v začetku o tih britkih spominih avstrijsko-nemške politike govoriti, ker bi se dale o tem cele knjige napisati, pa nehotice sem tako deleč zabredel. Namens teh vrstic je bil ta, da bi všim nemčurjem in všim ostudnim prusakom, zaničljivim odpadnikom, ki so nemško zastavo 1859 visoko povzdigovali in se še dandašnji pod njo senčijo, neki ogromno-modrijanski izrek ranjcega „bunda“ istega leta pred oči postavil. Preden pa istega izrečem, naj mi potrežljivi bralec dovoli ono dogodbo, ki se na oni izrek nanaša saj površno načrtati. (Konec prih.)

želno nadzorišče vendar zna dati prvočno obliko v smislu pravice, brez vsakojake strasti in pred-
sodkov.

Naš Pane Ogrinec taneal je te dni zopet po Ljubljani; kaj je mož ondi iskal, ne vem, bržkone je šel zopet kterege uradnika po svoji navadi malo počernit. Ta starček ima res zmirom svoje a čudne muhe. Zdaj je jel s slovensko ravnopravnostjo že norec briti; udom okrajnega šolskega sveta pošilja namreč vabila, pisana v pravej mešanici; glava je slovenska, potem je „tagesordnung“ seveda nemški in rep je zopet slovenski. Na stare dni tedaj, ko mu že vsak želi srečno pot, hoče se osivelemu birokratu dovtip (witz) oživeti. O pane Ogrinec, za to pa že niste več; mogoče da ste v svoji mladosti, ko je bil vaš duh še čil, bili sposobni za kacega komikarja ali dobrega komedijanta a zdaj, pridete že post festum. Iz vaših naslanih burk s slovensko ravnopravnostjo sklepamo le na nelni nered v vaši glavij a kaj druga o vam pri tacih špilih“ pač nemoremo misliti.

Ker ima kriminalrihtar Dev že toliko govoriti zarad mojih dopisov in se je pri neki priliki blagovolil izraziti, ka so to „Bubensčke“, moram od njega že javno zahtevati, da naj mi le eno pičico mojih dopisov s fakti ovraže; ako mi to dokaze, prevzamem rad to psovko; a dokler mi on tega ne dokaze, kar mi menda ne bo, ako tudi vse svoje male vednosti na pomoč in v pomanjkanji svojih še tuje na posodo vzame, pada ta šarmantni izraz na njega glede njegovega brbrajanja nazaj.

Iz spodnjega Roža (na Koroškem) 30. avgusta. [Izv. dop.] V pojasnenje kaka se nam Korošem pri prvotnih volitvah godi poročam to-le: 25. t. m. popoldne ob štirih je bila napovedana volitev treh mož! Že pri povabilu je bila narodna stran močno prezirana. Od naše strani, skoraj bi smel reči, prišli so vsi. To nemškutarsko koterijo tako prestraši, da smo že mislili, da jih z županom vred ne bo. Ura je že pol šest.

Čujte! Mojster te koterije, Jakob Rabič. (vulgo Elias in Unterferlach) nesramno nadleguje narodno stran in jo studi. To psovanje je prihajalo čedalje strašnejši in glasnejši, tako da ga more c. kr. komisar svariti rekoč: Vsakemu se mora glasovanje na prosto voljo pustiti! A on se za vse to še zmenil ni.

Dva od naše stranke preporočena sta prav sijajno zmagavala. Ravno tako bi bil tudi tretji. Ta se je s tim pregrešil, da je kljubu resnemu dogovoru en glas oddal in na ta način na naše strani nekoliko zaupanja izgubil. Naj berž je to storil le iz šale! Ali v tako važnem trenutku se ni šaliti! Vendar te nepovoljnosti še uiso storile zmago nemogočo ker dospe še 19uglasov.

Vseh volilcev je bilo 38, Porečete, da je obvisilo na polovici. Temu pa ni tako. Dva posestnika, ki sta od srenjskega služabnika bila povabljeni se oglasita za udeležitev volitve. Kdo drugi je tega kriv, kakor župan „bolj rečeno županov namestnik“ gor omenjeni Elias. Prvi posestnik je že letos čez 21 gold. veče plačal; drugi nima pa, namesto dveh nobenega glasa, da si je gospodar dveh posestev in samo od ene hiše nad 25 gold. zemljiščinega davka plačuje.

Na takov način glasovi za našega kandidata niso mogli prevagati. Torej se ti glasovi podero in na novo se začne voliti. Po nesreči so eni naših možakov odšli. Po tem takem je zmagal eden Stokert-Hokov spoznavalec in èastitelj z enim samim glasom našemu nasproti.

Iz Dunaja, 31. avgusta. [Izv. dop.] Kaj so naši kranjsko-slovenski voditelji, ki so bili ene dva dni tu na „poravnanji s Slovenci“ opravili in sklenili, to ni nikomur znano. Da bog ve kaj ni, to so mi jako vrjetno zdi, ker videl sem Costa-ta le malo časa tukaj in težko, da bi se bilo govorilo „točko za točko“ temeljito kakor s Čehi. Videti in slišati je, da se imeli samo pritrđiti kar so že Čehi gotovega naredili, ter da bode za nas Slovence z nekoliko osobnih spre-

memb in jezikovih drobtin stvar hotela opravljena biti.

Kar se tiče Hohenwartovega ministerstva in njegove vlade, menda nas volilno gibanje dovolju podučuje, da bi krivo bilo, ako preveč vanj zapamo. Ministerstvo je razpustilo deželne zbore, pa namestu da bi tudi od svoje strani vsaj nekako delovalo za politiko sprave in pomirjenja, gleda roke križem držeč, kako se volilni valovi dvigajo, kako je ministerška stranka brez vodstva in parole v nevednosti, protivladna pa se fanatizira s sovraštvom do Slovanov in vsega nemškega. Vlada pa gleda kakor lesen kinez in kima ali nekima.

Uradni list nema niš bržega storiti kakor dementirati, da se v Avstriji ne uvaja noben in nikakov federalizem ter da bode imela nemška stranka ustavovercev še vedno svoj vpliv. Ta stranka pak poudarja svojo nemško narodnost, svojo zvezo s prusko Nemčijo in se ne srami svojemu ljudstvu pridigovati da bodo „nemške šole razdejane,“ da bodo morali Nemci učiti se žečeči v slovanske šole hoditi, da bodo Nemci posiljeni, — nemški otroci odvajeni uk dobivati v jeziku „prvega kulturnega in političnega naroda Nemcov.“ da bode vsa prihodnja generacija česka itd. itd. Kedaj so ob Giskri slovanski časopisi tako pisali? Mi ne moremo tirjati in nečemo, da bi vlada politično postopala proti tem nemškim perfidijam, vendar bi lehko kaj storila, a kakor rečeno drži roke navzkriž in gleda.

Skoro je videti, kakor bi se vlada sama bila preveliko stranko v državni zbor dobiti. In tako se utegne zgoditi, da bode ustavoverna klika, ki je svojo divjo s pruskim denarjem plačano ali samo fanatizirano divjo vojsko po poljanah avstrijske države spustila, ministarstvo izpodjedla in potem smo še na slabšem nego smo prej bili, ker najdemo neizmerno bolj razkačene in slovanožrtne nasprotnike na bojnem polju, nego smo jih imeli dozdaj.

Pa čakajmo izida. Saj hvalimo in upamo še preradi. Navada pa ravno ni, da ee bi nam naša upanja spolnila. Če se bodo temu vsemu kljubu, tem veseljši bomo.

Politični razgled.

Ministra Hohenwart i Schaeffle gresta na začasni odpust. Dvomiti bi se dalo, je li zdaj pravi čas odpočivati se.

V Lincu je imel te dni zbor nemško-avstrijskih učiteljev shod. Govoril je pri zboru tudi c. kr. namestnik in rekel učiteljem, da je Nj. v. cesar sam in osebno za šolski napredok in za šolske postave ter da ne bode nikoli dovolil, da bi učitelji prišli na staro stanje nazaj. Omenjamato, ker naše učitelje nemškutarji strašijo, da hočejo narodnjaki zopet vpeljati staro „mežnarijo“ — glej denašnji dopis iz Celja.

Iz Berlina se potruje, da je v Gastajnu Prusija ponujala Avstriji svojo pomoč, boljše razmere med poslednjo in — Rusijo napotiti, torej posredovati.

Na Francoskem zmaguje Thiers in republika ž njim. Desna stran narodne skupčine, ktera bi rada republiko pokopalna in kraljestvo povzdignila, umika se pred odločnostjo Thieisa in republikske manjšine. Kakor je zdaj jasno, bila je Francoska pred 24. t. m. v nevarnosti imeti zopet novo domačo vojno, ker v slučaji, da bi bili kraljevski fanatiki skučali svoje namere izpeljati, bila bi ne samo vsa mesta nego tudi vojska in večina generaloó (Chanzi, Faidherbe) za republiko in krvav boj bi bil zopet neizbegljiv. Tega so se priravnenci po kraljevi časti hrepenečega grofa Chamborda ustrašili in umeknili. Da bode Thiers dobil čast in oblast „prvosednika republike“ zaznamuje se kot utrjenje republikanske državne oblike, kot edine, pod ktero se more nesrečna dežela zopet oporaviti.

Razne stvari.

* (Deželni šolski svet kranjski) je imel izvanredno sejo, da je poročilo izvršil na vprašanje, ktero mu je c. kr. ministerstvo nauka stavilo zarad učnega jezika v kranjskih gimnazijah in realki, mislē, da bi se deloma slovenski, deloma pa nemški jezik rabila za učni jezik. Na podlagi večidel prečudnih poročil učiteljev in ravnateljev gimnazijskih in realkinih je razodeval c. kr. šolski inšpektor dr. Vrečko svoje tudi mnogokrat čudno mnenje ter naposled stavil predlog, naj se utrakvizem vpelje v gimnaziji kranjski, novomeški in nižih razredih realke ljubljanske, na gimnaziji ljubljanski pa naj se napravijo paralelni razredi s čisto nemškim in čisto slovenskim učnim jezikom ali pa dve gimnaziji, ena nemška, ena slovenska. Odsek deželnega šolskega sveta, v kterege so bili voljeni dr. Pogačar, prof. Šolar in dr. Costa, in v česar imenu sta poročala dr. Pogačar in prof. Šolar, je temeljito pobijal nektere germanizatoriške motive dr. Vrečkove in naposled stavil predlog za vpeljavo utrakvizma ter imenoval predmete, kjer naj se učijo slovenski, kjer pa nemški. — Dr. Costa je naposled v zapisnik dal deklaracijo, da ne pripoznava pravice, da bi taki učitelji smeli govoriti o učnem jeziku kranjskih srednjih šol, kjer ne umejo jezika slovenskega, — da je dr. Vrečko popolnoma napačno sukal ministerski dopis od 12. julija t. l. in da deželnemu zboru gré zadnja beseda. — Dr. Jan. Bleiweis pa je stavil soglasno sprejeti predlog, da se ministerstvo nauka naprosi, da se brž določijo šolske knjige, ki se spišejo slovenski, in spisateljem zagotovi državna subvencija, kakor je to bilo na Hrvaškem. Tako dobimo kmalu vse šolske knjige, učitelji pa, ki ne umejo slovenskega jezika, naj se nadomestijo z domaćimi.

„Nov.“

Za Tomšičev spominik.

Prenesek . . 1535 gld. 70 kr.

V Rečici je nabrano 51 gld. 51 kr., dali so:

Gosp. Matija Jeraj, župan	2	—
” njegov sin Jože, obrtnik	1	50
” Franjo, abiturient	1	—
” Janez Stvarnik kmet	1	—
” Anton Staut, obrtnik	2	—
” Anton Turnšek, trgovec	3	—
” Anton Jeraj, obrtnik	3	—
” Janez Turnšek, krčmar	1	—
” Andrej Jug, župnik	1	—
” Janez Bršnjak, kmet	1	—
” Franjo Steinvender, usnjari	1	—
” Heinrich Stanzer, trgovec	1	50
” Janez Zupanek, učitelj	1	—
” Jože Žlebnik, obrtnik	1	50
” Janez Kolenc, mesar	—	50
” Ignac Mačeradnik, obrtnik	1	—
Gospodinja, njegovih Marija	—	50
Gosp. Anton Žunter, kmet	—	50
” Janez Jurjove, žagar	—	50
” Janez Zeic, kmet	1	—
” Jaka Breznikar, mlinar	3	—
” Franjo Groz, abiturient	1	—
” Janez Rakun, obrtnik	1	—
” Anton Turnšek, obrtnik	3	—
Gospa Marija Štiglic za sē in sina Franca	3	—
Gosp. Anton Fužir, trgovec masla	2	—
” Jože Bider, kmet	1	—
” Anton Petrin, obrtnik	3	—
” Franc Slatnišek, kmet	1	—
” Janez Selak, obrtnik	2	—
” Anton Rodošek, kaplan	6	—

V Velikovcu nabral gospod dr. Pavlič

17 gld. Darovali so:

Gosp. Vidic Franc, c. k. davkar v Velikovcu	1	—
” Sehaden, c. k. pristav v Velikovcu	1	—
” Krofič Miha, župnik pri sv. Rupertu	1	—
” dr. Pavlič, odvetnik v Velikovcu	10	—
” Alijančič Andrej, dekan v Velikovcu	2	—
” Kandut Janez, trgovec v Velikovcu	2	—

Skup . . 1552 gld. 70 kr.

Dunajska borsa 1. septembra.

Srebro	120	40
C. k. cekin	5	80

Tiskar: F. Skaza in drugi.